

>> **Kostel sv. Martina** – pohled od jihu, dobová fotografie, Josef Solnický, 1957, SZM, fotografické pracoviště, sign. B5736.

V Krnově byl městský kostel postaven někdy před 19. zářím 1281, kdy jeho patronátní právo a patronát vrchnosti předal opavský vévoda Mikuláš I. řádu německých rytířů. O tomto původním kostele není známo nic bližšího, v literatuře se objevily jak úvahy o jeho dřevěné podobě a zrodu již v době před rokem 1221, tak dohady, že jakýsi zbytek presbytáře byl integrován ve stávající stavbě. Zajímavou indicií pro poznání nejstarších dějin kostela by mohl být zlomek snad pozdně románského architektonického článku z bílého pískovce, nalezený v novověkých zásypech při jižním boku presbytáře kostela (zlomek je prezentován v interiérové části výstavy). Stávající městský kostel sv. Martina je ve svém jádře gotickou novostavbou z 1. poloviny 14. století, která nahradila původní, pozdně románský nebo raně gotický svato-stánek. Jedná se o pseudobazilikální trojlodí s protáhlým, pěti-boce uzavřeným presbytářem, západní průčelí doplňuje dvojice hranolových věží, stavba je zvenjšku zpevněna opěráky. Dnešní vzhled objektu je výsledkem raně klasicistní přestavby po požáru z roku 1779 a následných úprav. Kolem kostela sv. Martina byl od počátku hřbitov, zprvu pravděpodobně vymezený prostým symbolickým příkopem, doplněným případně lehčím dřevěným ohrazením. V průběhu středověku bylo toto prvotní ohrazení nahrazeno kamennou zdí. V jižní části hřbitova se ve středověku nacházel karner sv. Michala, hřbitovní kaple s kostnicí sloužící k ukládání kosterních pozůstatků z narušených starších hrobů. Po požáru v roce 1779 se již na hřbitově při kostele sv. Martina pravděpodobně nepochovávalo, roku 1783 byl hřbitov zrušen a jeho funkci zcela převzal hřbitov při kapli sv. Kříže, situovaný vně městských hradeb, který byl výrazně rozšířen a k pohřbívání slouží dodnes.

VÝSTAVA KRNOV

– historie, archeologie je věnována dějinám města, které z historického hlediska patří v prostoru moravsko-slezského pomezí k těm nejvýznamnějším. Důležitá role při vyprávění dějin Krnova připadla archeologickým pramenům, které přinášejí doslova střípky do mozaiky poznání prvopočátků města a vývoje městského půdorysu. Umožňují také získat představu o infrastruktuře středověkého Krnova, respektive proměn veřejných prostranství a komunikací, nabízejí i bližší pohled do interiéru krnovských středověkých a raně novověkých domů a vytvoření rámcové představy o vybavení tehdejších domácností. Výstava přibližuje nejnovější poznatky o opevnění města Krnova, kostele sv. Martina a dalších sakrálních objektech. Všechna tato témata, včetně archeologických nálezů, jsou představena v interiéru krnovské synagogy. Poznatky zjištěné během archeologických výzkumů, uskutečněných v letech 2009–2014, přibližuje pět venkovních panelů, které tematizují osudy městského kostela a hřbitova, opevnění, měšťanský dům a infrastrukturu ulic a náměstí. Od září budou venkovní panely umístěny v krnovské synagoze.

DOPROVODNÝ PROGRAM – PŘEDNÁŠKY

20. září Krnovské sakrální památky – Dalibor Prix

29. září Opevnění města Krnova – Vladislav Razím

V září budou probíhat animační programy pro školy.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ
V OSTRAVĚ

mik

Sponzoři

Mediační partner

Výstava: **KRNOV** – historie archeologie

- autoři: Michal Zezula, František Kolář
- komentované prohlídky: Petra Kaniová
- animační programy: Hana Pavelková

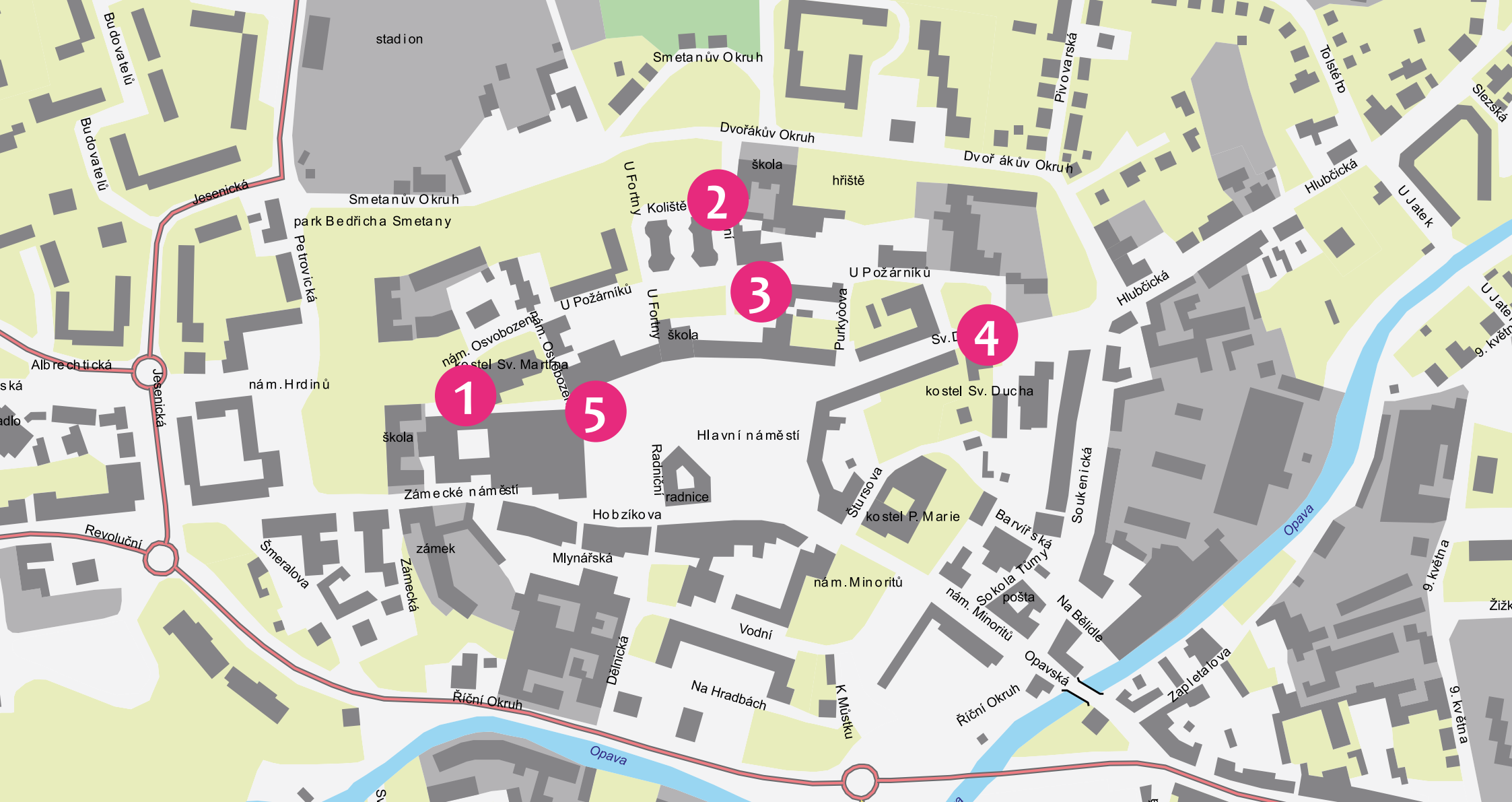
• výstavu připravil: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě ve spolupráci s Krnovskou synagogou a Městem Krnovem © 2016

KRNOV

h i s t o r i e
a r c h e o l o g i e

24. června až 30. září 2016

1 Kostel sv. Martina

Osudy farního městského kostela a někdejšího přilehlého hřbitova odhalil archeologický výzkum a stavebně historický průzkum, které byly uskutečněny v roce 2014.

2 Hradební věž – Školní ulice

Původní hradební věž vypovídá o opevnění města Krnova, jež bylo již záhy po roce 1253 obehnáno impozantním prstencem kamenných hradeb.

3 Ordonanční dům – ulice U Požárníků

Archeologický výzkum dnes již neexistujícího tzv. „ordonančního domu“ nabídl vzhled do podoby a zázemí krnovského měšťanského domu.

4 Hlubčická brána – ulice Sv. Ducha

Prostřednictvím této brány vstupovala do města od severovýchodu dálková cesta z Horního Slezska, archeologický výzkum, uskutečněný v místech, kde se nacházela, umožnil poodhalit vývoj fortifikačního systému města.

5 Horní náměstí – Hlavní náměstí

Při založení města Krnova někdy před rokem 1253 byla vyměřena dvojice hlavních náměstí – Dolní a Horní. Dolní náměstí bylo hlavním reprezentativním a administrativním centrem a Horní sloužilo spíše potřebám trhu.